Στήν ὑπόθεση 212/81,

πού ἔχει ὡς ἀντικείμενο αἴτηση τοῦ Cour de cassation τοῦ Μεγάλου Δουκάτου τοῦ Λουξεμβούργου πρός τό Δικαστήριο, κατ' ἐφαρμογή τοῦ ἄρθρου 177 τῆς συνθήκης ΕΟΚ, μέ τήν ὁποία ζητεῖται, στό πλαίσιο τῆς ἐκκρεμοῦς διαφορᾶς ἐνώπιον τοῦ παραπέμποντος δικαστηρίου μεταξύ

CAISSE DE PENSION DES EMPLOYÉS PRIVÉS

καί

LÉON BODSON,

ἡ ἔκδοση προδικαστικῆς ἀποφάσεως, ὡς πρός τήν ἑρμηνεία τοῦ ἄρθρου 11, παράγραφος 2 τοῦ παραρτήματος VIII τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων περί μεταφορᾶς στό συνταξιοδοτικό σύστημα τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων τῶν συνταξιοδοτικῶν δικαιωμάτων πού ἔχουν ἀποκτηθεῖ στούς συνταξιοδοτικούς φορεῖς ἑνός Κράτους μέλους,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμῆμα)

συγκείμενο ἀπό τούς: O. Due, πρόεδρο τμήματος, A. Χλωρό καί F. Grévisse, δικαστές,

γενικός εἰσαγγελεύς: F. Capotorti
γραμματεύς: H. A. Rühl, κύριος ὑπάλληλος διοικήσεως

ἐκδίδει τήν ἀκόλουθη

ΑΠΟΦΑΣΗ

Περιστατικά

Τά πραγματικά περιστατικά τῆς ὑποθέσεως, ἡ ἐξέλιξη τῆς διαδικασίας καί οἱ παρατηρήσεις πού κατετέθησαν δυνάμει τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ Δικαστηρίου τῆς ΕΟΚ, συνοψίζονται ὡς ἑξῆς:

I — Πραγματικά περιστατικά καί διαδικασία

Ὁ Léon Bodson, ὑπάλληλος τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου, ὑπέβαλε στό Caisse

de pension des employés privés (Ταμεῖο Συντάξεων Ἰδιωτικῶν Ὑπαλλήλων) τοῦ Λουξεμβούργου αἴτηση, μέ τήν ὁποία ζητοῦσε τήν καταβολή στό συνταξιοδοτικό σύστημα τῶν Κοινοτήτων τοῦ στατιστικοῦ ἰσοδυνάμου τῶν συνταξιοδοτικῶν δικαιωμάτων, πού ἀντιστοιχοῦσαν στίς περιόδους ἀσφαλίσεως πού εἶχε συμπληρώσει ὑπό τό συνταξιοδοτικό καθεστώς τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων τοῦ Μεγάλου Δουκάτου τοῦ Λουξεμβούργου.

Τό διοικητικό συμβούλιο τοῦ Ταμείου μέ ἀπόφασή του τῆς 22ας Φεβρουαρίου 1977 ἀπέρριψε αὐτήν τήν αἴτηση.

Τό ἔνδικο μέσο πού ἠσκήθη κατά τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς ἐνώπιον τοῦ Conseil arbitral des assurances sociales (Συμβούλιο Διαιτησίας Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων) ἀπερρίφθη μέ τήν σειρά του τήν 1η Ἰουλίου 1977 μέ τήν αἰτιολογία ὅτι ὁ λουξεμβουργιανός νόμος τῆς 29ης Αὐγούστου 1951 (ἄρθρα 10 καί 64 ὡς 68) δέν προβλέπει καταβολή στατιστικοῦ ἰσοδυνάμου καί ὅτι οἱ διατάξεις τοῦ παραρτήματος VIII τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων εἶναι ἄσχετες ἐν προκειμένω, λόγω τοῦ ὅτι ρυθμίζουν ἀποκλειστικῶς τά τῆς συνταξιοδοτήσεως τῶν κοινοτικῶν ὑπαλλήλων ὑπό τήν ἐπιφύλαξη τῶν διατάξεων πού ἀφοροῦν τά ἐθνικά συνταξιοδοτικά συστήματα πού ἴσχυαν προηγουμένως.

Τήν 1η Ἰουλίου 1977 ὁ Bodson ἤσκησε ἔφεση ἐνώπιον τοῦ Conseil supérieur des assurances sociales (Ἀνώτερο Συμβούλιο Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων), τό ὁποῖο, μέ ἀπόφαση τῆς 1ης Δεκεμβρίου 1977, ἀνεγνώρισε τό δικαίωμά του ἐπί τῆς μεταφορᾶς πού ζήτησε, ἡ διενέργεια τῆς ὁποίας δέν ἐξηρτᾶτο παρά ἀπό τήν ἐπιλογή τοῦ ἐνδιαφερομένου. Παρέπεμψε δέ τήν ὑπόθεση στό Caisse de pensions des employés privés γιά τόν ὑπολογισμό τοῦ στατιστικοῦ ἰσοδυνάμου τῶν δικαιωμάτων του.

Τήν 23η Φεβρουαρίου 1978 τό Caisse de pension des employés privés ἤσκησε ἀναίρεση κατ' αὐτῆς τῆς ἀποφάσεως, ἀλλά μέ ἀπόφαση τῆς 23ης Νοεμβρίου 1978 ἐκρίθη ὅτι «εἶχε ἐκπέσει τοῦ δικαιώματος ἀσκήσεως ἀναιρέσεως».

Στή συνέχεια, τό διοικητικό συμβούλιο τοῦ Caisse de pension des employés privés μέ ἀπόφαση τῆς 17ης Ἰουλίου 1979 καθόρισε τό ὕψος τῶν πρός μεταφορά συνταξιοδοτικῶν δικαιωμάτων τοῦ Bodson κατ' ἐφαρμογή τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ νόμου τῆς 16ης Δεκεμβρίου 1963 περί τοῦ συντονισμοῦ τῶν συνταξιοδοτικῶν συστημάτων, ὅπως ἐτροποποιήθη ἀπό τόν νόμο τῆς 14ης Μαρτίου 1979.

Τό Conseil arbitral des assurances sociales, κατόπιν προσφυγῆς τοῦ Bodson πρός αὐτό, ἀκύρωσε μέ ἀπόφαση τῆς 28ης Νοεμβρίου 1979 τήν ἀπόφαση τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ Caisse de pension ὡς ἀντίθετη πρός τήν ἀπόφαση τοῦ Conseil supérieur des assurances sociales τῆς 1ης Δεκεμβρίου 1977, πού διέτασσε τήν κατ' ἐπιλογή τοῦ ἐνδιαφερομένου μεταφορά τοῦ στατιστικοῦ ἰσοδυνάμου τῶν συνταξιοδοτικῶν δικαιωμάτων του. Ἡ ἔφεση πού ἤσκησε τό Caisse de pension ἀπερρίφθη ὡς πρός τήν οὐσία ἀπό τό Conseil supérieur des assurances sociales μέ ἀπόφαση τῆς 17ης Ἰουλίου 1980.

Κατά τῆς τελευταίας αὐτῆς ἀποφάσεως ἤσκησε ἀναίρεση τό Caisse de pension des employés privés.

Μέ ἀπόφαση τῆς 25ης Ἰουνίου 1981 τό Cour de Cassation (Ἀκυρωτικό) τοῦ Λουξεμβούργου κήρυξε παραδεκτή τήν αἴτηση ἀναιρέσεως καί ἀναβάλλοντας τήν ἔκδοση ὁριστικῆς ἀποφάσεως ὑπέβαλε στό Δικαστήριο πρός ἔκδοση προδικαστικῆς ἀποφάσεως τό ἀκόλουθο ἐρώτημα:

«Τό ἄρθρο 11, παράγραφος 2 τοῦ παραρτήματος τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων πρέπει νά ἑρμηνευθεῖ κατά τήν ἔννοια ὅτι τό ποσόν τῶν εἰσφορῶν (ἀναλογία τοῦ ἐργοδότου καί ἀναλογία τοῦ ἀσφαλισμένου) πού ἔχουν πράγματι καταβληθεῖ σέ ἕνα ἐθνικό συνταξιοδοτικό σύστημα (σύστημα μέ εἰσφορές) ἤ/καί πού ἔχουν ὑπολογισθεῖ πλασματικῶς (σύστημα χωρίς εἰσφορές) προσαυξανόμενες κατά τό ποσό τοῦ τόκου, πρός 4 % ἐτησίως, ἀπό τίς 31 Δεκεμβρίου κάθε ἔτους ἀσφαλίσεως, δύναται νά συνιστᾶ εἴτε τό στατιστικό ἰσο-

δύναμο τῶν ὑφισταμένων δικαιωμάτων συντάξεως ἀρχαιότητος εἴτε τό κατ' ἀποκοπή ποσό ἐξαγορᾶς πού ὀφείλεται ἀπό τό Caisse de pension»;

Ἡ διάταξη περί παραπομπῆς ἐπρωτοκολλήθη στήν γραμματεία τοῦ Δικαστηρίου στίς 20 Ἰουλίου 1981. Παρέμβαση τῆς Union Syndicale de Luxembourg (Συνδικαλιστικῆς Ἑνώσεως τοῦ Λουξεμβούργου) πού ἠσκήθη ὑπέρ τοῦ Bodson ἀπερρίφθη ἀπό τό Δικαστήριο μέ διάταξη τῆς 11ης Νοεμβρίου 1981.

Μέ διάταξη τῆς 9ης Δεκεμβρίου 1981 τό Δικαστήριο, διαπιστώνοντας ὅτι κανένα Κράτος μέλος καί κανένα ὄργανο, ἀπό τά μετέχοντα στήν δίκη, δέν ἐζήτησε νά κριθεῖ ἡ ὑπόθεση ἐν ὁλομελεία, ἀνέθεσε τήν ὑπόθεση στό δεύτερο τμῆμα κατ' ἐφαρμογή τοῦ ἄρθρου 95 παράγραφοι 1 καί 2 τοῦ κανονισμοῦ διαδικασίας.

Συμφώνως πρός τό ἄρθρο 20 τοῦ Πρωτοκόλλου περί τοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ Δικαστηρίου ΕΟΚ κατετέθησαν γραπτές παρατηρήσεις ἀπό τόν Bodson, ἐκπροσωπούμενο ἀπό τόν δικηγόρο V. Biel τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου τοῦ Λουξεμβούργου, ἀπό τήν κυβέρνηση τοῦ Λουξεμβούργου, ἐκπροσωπουμένη ἀπό τόν J. Weyland, διευθυντή διεθνῶν οἰκονομικῶν σχέσεων τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν καί ἀπό τήν Ἐπιτροπή τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων, ἐκπροσωπουμένη ἀπό τόν R. Baeyens, κυρίου νομικοῦ συμβούλου της.

Κατόπιν ἐκθέσεως τοῦ εἰσηγητοῦ δικαστοῦ καί μετ' ἀκρόαση τοῦ γενικοῦ εἰσαγγελέως τό Δικαστήριο (δεύτερο τμῆμα) ἀπεφάσισε τήν ἔναρξη τῆς προφορικῆς διαδικασίας χωρίς προηγουμένη διεξαγωγή ἀποδείξεων.

II — Γραπτές παρατηρήσεις πού κατετέθησαν δυνάμει τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ Δικαστηρίου

1. Ὁ *Bodson* ἰσχυρίζεται προκαταρκτικῶς ὅτι μετά ἀπό τήν ἀπόφαση τῆς 1ης Δεκεμβρίου 1977 τοῦ Conseil supérieur des assurances sociales τοῦ Λουξεμβούργου δέν ἀμφισβητεῖται πλέον τό δικαίωμα τοῦ ὑπαλλήλου νά ἐπιλέξει μεταξύ τοῦ στατιστικοῦ ἰσοδυνάμου καί τοῦ κατ' ἀποκοπή ποσοῦ ἐξαγορᾶς τῶν συνταξιοδοτικῶν δικαιωμάτων. Συνεπῶς, τό ἐρώτημα πού ὑπεβλήθη στό Δικαστήριο ἀφορᾶ τό ζήτημα ἄν ὁ τρόπος ὑπολογισμοῦ τῶν καταβλητέων στόν Bodson ποσῶν συνιστᾶ τό στατιστικό ἰσοδύναμο.

Ὁ προσφεύγων ὑποστηρίζει σχετικῶς ὅτι τό Cour de Cassation θά ἔπρεπε νά διευρύνει τό ἐρώτημά του κατά τό ἄν θά ἦταν ἐνδεχομένως δυνατός ἕνας συμβιβασμός μεταξύ τῶν δύο ἐννοιῶν τῆς εἰδικῆς κατ' ἀποκοπή ἐξαγορᾶς καί τῆς κανονικῆς κατ' ἀποκοπή ἐξαγορᾶς. Ἐν τούτοις, πρό τῆς ἀνυπαρξίας ἑνός ἐρωτήματος, πού χαρακτηρίζει ὡς «ἐνδιάμεσο», διατυπώνει τίς παρατηρήσεις του λαμβάνοντας ὑπ' ὄψη τά δύο ἐνδεχόμενα τοῦ ἐρωτήματος πού ὑπεβλήθη στό Δικαστήριο.

Στήν περίπτωση πού θά ἐπρόκειτο γιά κατ' ἀποκοπή ἐξαγορά δέχεται τήν θέση τοῦ Caisse des employés privés, κατά τήν ὁποία ἡ μεταφορά τοῦ συνόλου τῶν εἰσφορῶν τῶν ἐργοδοτῶν καί τῶν ἀσφαλισμένων δέν συνιστᾶ τήν κατ' ἀποκοπή ἐξαγορά, ὅπως καθωρίσθη καί ἐφηρμόσθη στό παρελθόν ἀπό τούς ἀσφαλιστικούς φορεῖς.

Ἂν θά ἐπρόκειτο γιά τό στατιστικό ἰσοδύναμο ἐμμένει στό ὅτι τό ἀκριβές περιεχόμενο καί ὁ ὁρισμός αὐτῆς τῆς ἐννοίας εἶναι ἀπολύτως γνωστοί στήν λουξεμβουργιανή νομοθεσία περί κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως. Συνεπῶς, ὁ ἀντίθετος ἰσχυρισμός τοῦ Ταμείου δέν εὐσταθεῖ.

Ὁ Bodson ὑπογραμμίζει ἐξ ἄλλου ὅτι ὁ ὁρισμός τοῦ «στατιστικοῦ ἰσοδυνάμου» δίδεται ἀπό τό ἄρθρο 8 τοῦ παραρτήματος VIII τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων καί, κατά συνέπεια, ὁ

ὑπολογισμός πού ἔκανε τό Ταμεῖο, δηλαδή εἰσφορές ἐργοδοτῶν καί ἀσφαλισμένων προσαυξημένες μέ τόκους πρός 4 %, δέν ἀνταποκρίνεται στόν ὁρισμό αὐτό, ἐπειδή στήν πραγματικότητα πρόκειται γιά μιά ἁπλή ἀπόδοση εἰσφορῶν. Ὅμως ἡ παροῦσα ἀξία αὐτῶν τῶν εἰσφορῶν δέν ἐξευρέθει, ὅπως θά συνέβαινε ἄν ὑπῆρχε πράγματι πρόθεση ἐφαρμογῆς τοῦ συστήματος τοῦ στατιστικοῦ ἰσοδυνάμου.

Ἀπαντώντας στό ἐπιχείρημα τοῦ Ταμείου ὅτι ἡ ρύθμιση τοῦ νόμου τῆς 14ης Μαρτίου 1979 εἶχε ἐπιβάλει τήν κατ' ἀποκοπή λύση, ἐμμένει στό ὅτι τό ἀναγκαῖο συνεπακόλουθο αὐτοῦ τοῦ ἰσχυρισμοῦ εἶναι τό συμπέρασμα ὅτι ἡ λύση αὐτή δέν στηρίζεται οὔτε στήν κατ' ἀποκοπή ἐξαγορά, ὅπως καθωρίσθη στό παρελθόν ἀπό τήν λουξεμβουργιανή νομοθεσία περί κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως οὔτε στό στατιστικό ἰσοδύναμο, ἀλλά σέ ἕνα ἐτερόκλητο καί τυχαῖο συμβιβασμό, μία εἰδική κατ' ἀποκοπή ἐξαγορά ad hoc.

Ὁ Bodson καταλήγει συνεπῶς στό συμπέρασμα ὅτι ὁ λουξεμβουργιανός νόμος, ὅπως ἐτροποποιήθη τό 1979, ἀντιβαίνει πρός τό ἄρθρο 11 παράγραφος 2 τοῦ παραρτήματος VIII τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως καθ' ὅσον δέν ἐπιτρέπει τήν χορήγηση στατιστικοῦ ἰσοδυνάμου στούς ὑπαλλήλους, γιά τό ὁποῖο θά εἶχαν δικαίωμα ἐπιλογῆς.

2. Ἡ *λουξεμβουργιανή κυβέρνηση* θεωρεῖ ὅτι τό ἄρθρο 11 παράγραφος 2 τοῦ παραρτήματος VIII τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων δέν δημιουργεῖ ἄμεσα δικαιώματα γιά τόν ὑπάλληλο ἔναντι ἑνός Κράτους μέλους ἤ τῶν ἀσφαλιστικῶν του φορέων. Κατά τήν γνώμη της πρόκειται γιά μία διάταξη τοῦ κανονισμοῦ πού ρυθμίζει τίς σχέσεις μεταξύ τοῦ ὑπαλλήλου καί τοῦ κοινοτικοῦ ὀργάνου, στό ὁποῖο ἀπασχολεῖται, ὁ δέ ἐνδιαφερόμενος δέν ἔχει γιά τόν λόγο αὐτό τό δικαίωμα νά ἐπιβάλει στόν ἀσφαλιστικό φορέα τοῦ κράτους προελεύσεώς του τήν ἐπιλογή νά μεταφέρει τό ποσό κατά τόν ἕνα ἤ τόν ἄλλο τρόπο. Σέ περίπτωση ἀνυπαρξίας στό ἐσωτερικό δίκαιο Κράτους μέλους διατάξεων πού νά ἐπιτρέπουν αὐτή τήν μεταφορά δέν δύναται νά πραγματωθεῖ τό δικαίωμα πού παρέχεται ἀπό τό ἄρθρο 11 παράγραφος 2 τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως.

Ὁ λουξεμβουργιανός νομοθέτης πάντως ἐδημιούργησε μέ τόν νόμο τῆς 14ης Μαρτίου 1979 νομικές συνθῆκες εὐνοϊκές γιά τήν πραγμάτωση τῶν δικαιωμάτων τῶν ἐνδιαφερομένων, στό πλαίσιο ὅμως τῶν ἑκάστοτε συνταξιοδοτικῶν συστημάτων. Ἔχοντας ὑπ' ὄψη τίς μεθόδους χρηματοδοτήσεως τῶν λουξεμβουργιανῶν συστημάτων ἀποκλείεται, ἐπομένως, ἡ ἐπιλογή μεταφορᾶς βάσει στατιστικοῦ ἰσοδυνάμου.

Ἡ κυβέρνηση ὑποστηρίζει, ἐπί πλέον, ὅτι ἡ ἔννοια τῶν «στατιστικῶν ἀξιῶν» στήν ὁποία ἀναφέρεται ἡ ἀπόφαση τοῦ Conseil supérieur des assurances sociales τῆς 18ης Ἰουλίου 1980 χρησιμοποιεῖται σέ πολύ στενά πλαίσια πού δέν ἀφοροῦν παρά τήν στατιστική ἀξία τῶν ὑπό διαμόρφωση δικαιωμάτων τοῦ δικαιούχου συντάξεως. Συνεπῶς, δέν δύναται νά θεμελιώσει τήν κατά γενικό τρόπο ὕπαρξη τῆς ἐννοίας «στατιστικό ἰσοδύναμο» στήν λουξεμβουργιανή νομοθεσία, πού νά ἐφαρμόζεται σ' ἕνα ἐνεργό ἀσφαλισμένο καί νά ἀφορᾶ τά συνταξιοδοτικά του δικαιώματα.

Ἐπί πλέον τό σύστημα χρηματοδοτήσεως πού ἐφαρμόζεται στό Λουξεμβοῦργο δέν προβλέπει τήν σύσταση νομίμων ἀποθεμάτων. Μόνο τήν στιγμή τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως τά ἀπαραίτητα ἀποθέματα γιά τήν χρηματοδότηση τῶν παροχῶν συνιστῶνται ἀπό τίς εἰσφορές, πού ἔχουν εἰσπραχθεῖ κατά τήν διάρκεια αὐτοῦ τοῦ ἔτους. Κατά συνέπεια εἶναι ἀδιανόητο νά ἀποδοθεῖ σ' ἕνα ἐνεργό ἀσφαλισμένο ἡ ἐνεστῶσα ἀξία τῶν ὑπό διαμόρφωση δικαιωμάτων του.

Ἀπό τά ἀνωτέρω ἔπεται ὅτι μόνο ἡ μεταφορά τοῦ κατ' ἀποκοπή ποσοῦ ἐξαγορᾶς εἶναι δυνατή ὑπό τήν λουξεμβουργιανή νομοθεσία, ἡ ὁποία, κατ' ἀκολουθία μιᾶς πρόσφατης τροποποιήσεως, ἐπιτρέπει τήν μεταφορά τοῦ συνόλου τῶν εἰσφορῶν πού κατεβλήθησαν μέ συνυπολογισμό τόκων πρός 4 %, πρᾶγμα πού δέν συνέβαινε προηγουμένως. Οἱ ἴδιες μέθοδοι, καταλήγει ἡ κυβέρνηση τοῦ Λουξεμβούργου, ἐφαρμόζονται καί γιά τά συστήματα συντάξεως χωρίς εἰσφορές.

3. Ἡ *Ἐπιτροπή* ἐρευνᾶ, κατά πρῶτον, τίς διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων, οἱ ὁποῖες χρησιμοποιοῦν τήν ἔννοια «στατιστικό ἰσοδύναμο» τῶν δικαιωμάτων συντάξεως ἀρχαιότητος. Ἀπό τό σύνολο αὐτῶν τῶν κειμένων συνάγεται, κατά τήν Ἐπιτροπή, ὅτι κάθε δικαίωμα συντάξεως στά πλαίσια τοῦ κοινοτικοῦ συστήματος συντάξεων ὑπολογίζεται ἐπί στατιστικῆς καί ὄχι διανεμητικῆς βάσεως.

Ὡς πρός τό ὑποβληθέν ἐρώτημα ἡ Ἐπιτροπή ὑποστηρίζει ὅτι τό ἄρθρο 11 παράγραφος 2 τοῦ παραρτήματος VIII τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως δίνει στόν ὑπάλληλο τήν ἐπιλογή μεταξύ τῆς μεταφορᾶς ἤ μή τῶν πρίν ἀπό τήν εἴσοδό του στήν ὑπηρεσία τῆς Κοινότητος ὑφισταμένων δικαιωμάτων συντάξεως, δυσκόλως δέ δύναται νά ἑρμηνευθεῖ ὅτι τοῦ παρέχει δικαίωμα ἐπιλογῆς μεταξύ τῶν δύο μεθόδων ὑπολογισμοῦ. Ἡ δυνατότης πού προβλέπει αὐτό τό ἄρθρο πρέπει νά ἀποδοθεῖ στίς διαφορές ἐντός καί μεταξύ τῶν Κρατῶν μελῶν τῶν συστημάτων κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως πού διέπονται ἀπό τίς νομοθεσίες τους. Κατά τήν Ἐπιτροπή, τό ἐθνικό σύστημα εἶναι ἁρμόδιο νά καθορίζει ὁριστικῶς τό ἄν ὁ ὑπάλληλος ἔχει ἀποκτήσει δικαιώματα συντάξεως καί ἄν ἔχει δικαίωμα μεταφορᾶς εἴτε τοῦ κατ' ἀποκοπή ποσοῦ ἐξαγορᾶς εἴτε τοῦ στατιστικοῦ ἰσοδυνάμου.

Ἐν συμπεράσματι, προτείνει τήν ἀκόλουθη ἀπάντηση στό ὑποβληθέν ἐρώτημα:

«Τό συνολικό ποσό τῶν εἰσφορῶν (συμμετοχή τοῦ ἐργοδότου καί συμμετοχή τοῦ ἀσφαλισμένου) πού πράγματι ἔχει καταβληθεῖ σ' ἕνα ἐθνικό σύστημα συντάξεων (σύστημα εἰσφορῶν), προσαυξημένο μέ τόκους πρός 4 % ἀπό τίς 31 Δεκεμβρίου κάθε ἔτους ἀσφαλίσεως, ὅπως προβλέπεται ἀπό τό ἄρθρο 7, παράγραφος 1 τοῦ νόμου τῆς 14ης Μαρτίου 1979, πού συμπλήρωσε τό ἄρθρο 18 τοῦ νόμου τῆς 16ης Δεκεμβρίου 1963, ὅπως ἐτροποποιήθη, δύναται νά συνιστᾶ τήν κατ' ἀποκοπή ἐξαγορά πού ὀφείλεται ἀπό τό Caisse de pension κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 11 παράγραφος 2 ἐδάφιο 1 δεύτερη περίπτωση τοῦ πρωτοκόλλου VIII τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν κοινοτικῶν ὑπαλλήλων.

Ἀντιθέτως, τό ποσό τῶν εἰσφορῶν πού ὑπελογίσθησαν πλασματικῶς σ'ένα σύστημα χωρίς εἰσφορές δύναται νά συνιστᾶ στατιστικό ἰσοδύναμο τῶν δικαιωμάτων συντάξεως ἀρχαιότητος, πού ἔχουν ἀποκτηθεῖ ὑπό ἕνα ἐθνικό σύστημα συντάξεων κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 11 παράγραφος 2 ἐδάφιο 1 πρώτη περίπτωση τοῦ παραρτήματος VIII, καθ' ὅσον ὁ ὑπολογισμός διενηργήθη βάσει στατιστικῶν πινάκων, ἰδίως κατ' ἀκολουθία τῆς ἡλικίας τοῦ ἀσφαλισμένου καί ὄχι κατ' ἀποκοπή χωρίς νά λαμβάνεται ὑπ' ὄψη ἡ προσωπική του κατάσταση.»

III — Προφορική διαδικασία

Κατά τήν συνεδρίαση τῆς 21ης Ἰανουαρίου 1982, ἠγόρευσαν καί ἀπήντησαν στά ἐρωτήματα πού ἔθεσε τό Δικαστήριο, τό Caisse de pension des employés privés τοῦ Λουξεμβούργου, ἐκπροσωπούμενο ἀπό τόν Beghin, δικηγόρο Λουξεμβούργου, ὁ Bodson, ἐκπροσωπούμενος ἀπό τόν Biel, δικηγόρο Λουξεμβούργου καί ἡ Ἐπιτροπή τῶν Εὐρω-

παϊκῶν Κοινοτήτων, ἐκπροσωπουμένη ἀπό τόν νομικό της σύμβουλο P. Baeyens, συνοδευόμενο ἀπό τόν ἐμπειρογνώμονα Capograssi.

Κατά τήν συνεδρίαση ὁ ἐκπρόσωπος τῆς Ἐπιτροπῆς ἐδήλωσε ὅτι, μετά τήν ἔκδοση τῆς ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου, τῆς 20ῆς Ὀκτωβρίου 1981, ἐπί τῆς ὑποθέσεως 137/80, Ἐπιτροπή κατά Βελγίου, ἡ Ἐπιτροπή δέν ἐπιμένει ἐπί τοῦ συνόλου τῶν γραπτῶν παρατηρήσεών της. Προτείνει, συνεπῶς, νά ἀπαλειφθεῖ τελείως τό δεύτερο μέρος τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεώς της ἐπί τοῦ προδικαστικοῦ ἐρωτήματος καί νά τροποποιηθεῖ τό κείμενο τῶν προτάσεών της κατά τήν ἔννοια ὅτι, «κατά τήν Ἐπιτροπή ὁ ὑπάλληλος πρέπει νά ἐπιδιώξει νά ἀσκήσει τό δικαίωμα μεταφορᾶς τῶν συνταξιοδοτικῶν δικαιωμάτων του μέσα στό πλαίσιο τοῦ ἐθνικοῦ συστήματος, εἴτε διά κατ' ἀποκοπή ἐξαγορᾶς εἴτε διά τοῦ στατιστικοῦ ἰσοδυνάμου, ἐφ' ὅσον τό ποσό τῆς κατ' ἀποκοπή ἐξαγορᾶς ἀναφέρεται σέ χρόνο ἀσφαλίσεως πού εὑρίσκεται μέσα σέ λογικά ὅρια». Τό Δικαστήριο ἔλαβε ὑπ' ὄψη τήν ἐν λόγω δήλωση.

Ὁ γενικός εἰσαγγελεύς ἀνέπτυξε τίς προτάσεις του κατά τήν συνεδρίαση τῆς 18ης Φεβρουαρίου 1982.

Σκεπτικό

1 Μέ ἀπόφαση τῆς 25ης Ἰουνίου 1981, πού περιῆλθε στό Δικαστήριο στίς 20 Ἰουλίου 1981, τό Cour de Cassation (Ἀκυρωτικό) τοῦ Μεγάλου Δουκάτου τοῦ Λουξεμβούργου ὑπέβαλε, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 177 τῆς συνθήκης ΕΟΚ, προδικαστικό ἐρώτημα ὡς πρός τήν ἑρμηνεία τοῦ ἄρθρου 11, παράγραφος 2 τοῦ παραρτήματος VIII τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων προκειμένου νά διευκρινισθεῖ ἄν τό ποσό τῶν εἰσφορῶν (ἀναλογία τοῦ ἐργοδότου καί ἀναλογία τοῦ ἀσφαλισμένου) πού ἔχουν πράγματι καταβληθεῖ σέ ἕνα ἐθνικό σύστημα συντάξεων (σύστημα εἰσφορῶν) ἤ/καί ἔχουν ὑπολογισθεῖ πλασματικῶς (σύστημα χωρίς εἰσφορές) προσαυξανόμενες κατά τούς τόκους πρός 4 % ἐτησίως, ἀπό τήν 31η Δεκεμβρίου κάθε ἔτους ἀσφαλίσεως, συνιστᾶ, κατά τήν ἔννοια τῆς ἐν λόγω διατάξεως, εἴτε τό στατιστικό ἰσοδύναμο τῶν δικαιωμάτων συντάξεως ἀρχαιότητος, πού εἶχε ἀποκτήσει στήν ἐπιχείρηση, στήν ὁποία εἰργάζετο, εἴτε τό κατ' ἀποκοπή ποσό ἐξαγορᾶς πού ὀφείλεται ἀπό τό ταμεῖο συντάξεων τῆς ἐν λόγω ἐπιχειρήσεως κατά τόν χρόνο τῆς ἀποχωρήσεώς του.

2 Τό ζήτημα αὐτό ἀνέκυψε στό πλαίσιο μιᾶς διαφορᾶς μεταξύ τοῦ Caisse de pension des employés privés (Ταμεῖο Συντάξεων Ἰδιωτικῶν Ὑπαλλήλων) τοῦ Λουξεμβούργου καί τοῦ Léon Bodson, ὁ ὁποῖος, ἀφοῦ εἰργάσθη ὡς ἰδιωτικός ὑπάλληλος στό Λουξεμβοῦργο ἔγινε ὑπάλληλος τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου καί ἐζήτησε ἀπό τό Caisse de pension des employés privés, τήν μεταφορά στό συνταξιοδοτικό

σύστημα τῶν Κοινοτήτων τοῦ στατιστικοῦ ἰσοδυνάμου τῶν δικαιωμάτων του συντάξεως ἀρχαιότητος, πού εἶχε ἀποκτήσει ὑπό τό ἐθνικό σύστημα ἀσφαλίσεως.

3 Κατόπιν ἀρνήσεως τοῦ Ταμείου, ὁ ἐνδιαφερόμενος ἤσκησε προσφυγή ἐνώπιον τοῦ Conseil arbitral des assurances sociales (Συμβούλιο Διαιτησίας Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων) καί μετά ἀπό τήν ἀπόρριψη τῆς προσφυγῆς του ἤσκησε ἔφεση ἐνώπιον τοῦ Conseil supérieur des assurances sociales (Ἀνώτερο Συμβούλιο Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων), τό ὁποῖο, μέ ἀπόφαση τῆς 1ης Δεκεμβρίου 1977 ἀνεγνώρισε τό δικαίωμά του νά μεταφέρει τό αἰτηθέν στατιστικό ἰσοδύναμο μέ τήν αἰτιολογία ὅτι ἐναπόκειται στόν ἐνδιαφερόμενο νά κάνει χρήση τῆς δυνατότητος ἐπιλογῆς πού τοῦ παρέχει ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ παραρτήματος VIII τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων.

4 Μέ ἀπόφαση τῆς 17ης Ἰουλίου 1979 τό Caisse de pension des employés privés καθώρισε τό ὕψος τῶν πρός μεταφορά ἀποκτηθέντων δικαιωμάτων συντάξεως κατ' ἐφαρμογή τοῦ συστήματος πού προβλέπει τό ἄρθρο 18 τοῦ λουξεμβουργιανοῦ νόμου τῆς 19ης Δεκεμβρίου 1963 περί τοῦ συντονισμοῦ τῶν συνταξιοδοτικῶν συστημάτων, ὁ ὁποῖος ἐτροποποιήθη μέ τόν νόμο τῆς 14ης Μαρτίου 1979, πού προβλέπει ὑπέρ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Κοινότητος καί τῶν διεθνῶν ὀργανισμῶν τήν δυνατότητα μεταφορᾶς ποσοῦ ἀντιστοίχου πρός τό ποσό τῶν εἰσφορῶν πού κατεβλήθησαν τόσο ἀπό τόν ἀσφαλισμένο ὅσο καί ἀπό τόν ἐργοδότη, προσαυξανομένων κατά τούς τόκους πρός 4 % ἐτησίως ἀπό τήν 31η Δεκεμβρίου κάθε ἔτους ἀσφαλίσεως, μέ τήν αἰτιολογία ὅτι ἡ ἔννοια τοῦ «στατιστικοῦ ἰσοδυνάμου τῶν δικαιωμάτων συντάξεως ἀρχαιότητος» εἶναι ἄγνωστη στήν λουξεμβουργιανή νομοθεσία.

5 Μέ ἀπόφαση τῆς 28ης Νοεμβρίου 1979, ἡ ὁποία ἐξεδόθη κατόπιν ἀσκήσεως προσφυγῆς τοῦ ἐνδιαφερομένου, τό Conseil arbitral des assurances sociales ἀκύρωσε τήν ἀνωτέρω ἀπόφαση μέ τήν αἰτιολογία ὅτι ἀντέβαινε πρός τήν ἀπόφαση τοῦ Conseil supérieur des assurances sociales τῆς 1ης Δεκεμβρίου 1977, τό ὁποῖο, ἐν συνεχεία, μέ ἀπόφασή του τῆς 17ης Ἰουλίου 1980 ἀπέρριψε τήν ἔφεση τοῦ Caisse de pension, τό ὁποῖο ἤσκησε ἀναίρεση.

6 Ὑπ' αὐτές τίς συνθῆκες τό Cour de cassation ὑπέβαλε στό Δικαστήριο τό ἀκόλουθο ἐρώτημα:

«Τό ἄρθρο 11 παράγραφος 2 τοῦ παραρτήματος τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων πρέπει νά ἑρμηνευθεῖ κατά τήν ἔννοια ὅτι τό ποσόν τῶν εἰσφορῶν (ἀναλογία τοῦ ἐργοδότου καί ἀναλογία τοῦ ἀσφαλισμένου) πού ἔχουν πράγματι καταβληθεῖ σέ ἕνα ἐθνικό συνταξιοδοτικό σύστημα (σύστημα μέ εἰσφορές) ἤ/καί πού ἔχουν ὑπολογισθεῖ πλασματικῶς (σύστημα χωρίς εἰσφορές) προσαυξανομένες κατά τό ποσό τοῦ τόκου, πρός 4 % ἐτησίως, ἀπό τίς 31 Δεκεμβρίου κάθε ἔτους ἀσφαλίσεως, δύναται νά συνιστᾶ εἴτε τό στατιστικό ἰσοδύναμο τῶν ὑφισταμένων δικαιωμάτων συντάξεως ἀρχαιότητος εἴτε τό κατ' ἀποκοπή ποσό ἐξαγορᾶς πού ὀφείλεται ἀπό τό Caisse de pension;»

7 Μέ τόν ὑπολογισμό τοῦ στατιστικοῦ ἰσοδυνάμου, ὁ ὁποῖος προβλέπεται στήν παράγραφο 2 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ παραρτήματος VIII τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων γιά τήν μεταφορά τῶν δικαιωμάτων συντάξεως πού ἀπεκτήθησαν ὑπό ἐθνικά συστήματα ἀσφαλίσεως ἀποσκοπεῖται ἡ κεφαλαιοποίηση τῆς ἀξίας μιᾶς μελλούσης καί ἐνδεχομένης παροχῆς καί ἑπομένως συνίσταται στόν ὑπολογισμό τοῦ κεφαλαίου, τό ὁποῖο ἀντιστοιχεῖ στήν σύνταξη, ἐπί τῆς ὁποίας θά ἔχει δικαίωμα ὁ ἐνδιαφερόμενος ἐπί ἐθνικοῦ ἐπιπέδου, κατ' ἐφαρμογή προεξοφλητικοῦ τόκου, λόγω τοῦ προώρου χαρακτῆρος τῆς καταβολῆς ἐν σχέσει πρός τόν χρόνο πού καθίσταται ἀπαιτητή ἡ σύνταξη, καθώς καί ἑνός συντελεστοῦ μειώσεως, ἀναλόγου πρός τίς πιθανότητες θανάτου τοῦ δικαιούχου πρίν ἀπό τήν ἡμερομηνία πού καθίσταται ἀπαιτητή ἡ σύνταξη καί καθοριζομένου βάσει τῆς ἡλικίας τοῦ ἀσφαλισμένου καί τῶν δεικτῶν θνησιμότητος. Οἱ δύο αὐτοί παράγοντες ὑπολογίζονται βάσει τοῦ χρόνου πού πρέπει νά διαρρεύσει ἀπό τοῦ χρονικοῦ σημείου τῆς ἐκκαθαρίσεως τοῦ στατιστικοῦ ἰσοδυνάμου μέχρι τό χρονικό σημεῖο τῆς ἀπονομῆς τῆς συντάξεως.

8 Ἀντιθέτως, στά συστήματα ἀσφαλίσεως μέ εἰσφορές ὁ ὑπολογισμός τοῦ κατ' ἀποκοπή ποσοῦ ἐξαγορᾶς χαρακτηρίζεται ἀπό τήν πρόσθεση τῶν εἰσφορῶν πού ἔχουν καταβληθεῖ ἀπό τόν ἀσφαλισμένο καί ἐνδεχομένως τῶν εἰσφορῶν πού ἔχουν καταβληθεῖ ἀπό τόν ἐργοδότη του, στίς ὁποῖες εἶναι δυνατόν νά προστεθοῦν τόκοι.

9 Ἀπό τά ἀνωτέρω συνάγεται ὅτι τό ἐθνικό σύστημα, τό ὁποῖο περιγράφεται στό ἐρώτημα πού ὑπέβαλε τό παραπέμπον δικαστήριο, χαρακτηριζόμενο ἀπό τήν ἔλλειψη ὑπολογισμοῦ τῆς συντάξεως πού πρέπει νά καταβληθεῖ, ὅταν νομίμως καθίσταται ἀπαιτητή, ἤ ἀπό τήν ἔλλειψη κεφαλαιοποιήσεως τῆς ἰδίας τῆς συντάξεως ὑπό τούς ὅρους πού περιεγράφησαν ἀνωτέρω, δέν δύναται νά συνιστᾶ σύστημα στατιστικοῦ ἰσοδυνάμου τῶν δικαιωμάτων συντάξεως ἀρχαιότητος πού ἀπέκτησε ὁ ἐνδιαφερόμενος ὑπό τό ἐθνικό σύστημα.

10 Ἀντιθέτως, τό ἐθνικό αὐτό σύστημα εἶναι δυνατόν νά χαρακτηρισθεῖ ὡς σύστημα ὑπολογισμοῦ τοῦ κατ' ἀποκοπή ποσοῦ ἐξαγορᾶς.

11 Στό ἐρώτημα, ἐπομένως πού ὑπέβαλε τό Cour de cassation τοῦ Μεγάλου Δουκάτου τοῦ Λουξεμβούργου προσήκει ἡ ἀπάντηση ὅτι:

Τό ποσό τῶν εἰσφορῶν πού ἔχει καταβληθεῖ ἀπό τόν ἀσφαλισμένο ἐργαζόμενο καί ἀπό τόν ἐργοδότη του σέ ἕνα ἐθνικό σύστημα συντάξεων, προσηυξημένο κατά τούς τόκους, πρός 4 % ἐτησίως, δέν συνιστᾶ τό στατιστικό ἰσοδύναμο τῶν δικαιωμάτων συντάξεως ἀρχαιότητος πού ἔχει ἀποκτήσει ὁ ἐν λόγω ἐργαζόμενος, κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 11, παράγραφος 2 τοῦ παραρτήματος VIII τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων. Τό ποσόν αὐτό δύναται νά συνιστᾶ τήν κατ' ἀποκοπή ἐξαγορά πού προβλέπεται ἀπό τήν ἀναφερθεῖσα διάταξη τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων.

Ἐπί τῶν ἐξόδων

12 Τά ἔξοδα στά ὁποῖα ὑπεβλήθη ἡ κυβέρνηση τοῦ Λουξεμβούργου καθώς καί ἡ Ἐπιτροπή τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων, οἱ ὁποῖες κατέθεσαν παρατηρήσεις στό Δικαστήριο δέν ἀποδίδονται·

Δεδομένου ὅτι ἡ παροῦσα διαδικασία ἔχει ὡς πρός τούς διαδίκους τῆς κυρίας δίκης τόν χαρακτήρα παρεμπίπτοντος, πού ἀνέκυψε ἐνώπιον τοῦ ἐθνικοῦ δικαστηρίου, σ' αὐτό ἐναπόκειται νά ἀποφανθεῖ ἐπί τῶν δικαστικῶν ἐξόδων.

Διά ταῦτα

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμῆμα)

κρίνοντας ἐπί τοῦ ἐρωτήματος, πού τοῦ ὑπεβλήθη ἀπό τό Cour de cassation τοῦ Μεγάλου Δουκάτου τοῦ Λουξεμβούργου, μέ ἀπόφαση τῆς 25ης Ἰουνίου 1981, ἀποφαίνεται:

Τό ποσό τῶν εἰσφορῶν πού ἔχει καταβληθεῖ ἀπό τόν ἀσφαλισμένο ἐργαζόμενο καί ἀπό τόν ἐργοδότη του σέ ἕνα ἐθνικό σύστημα συντάξεων, προσαυξημένο κατά τούς τόκους, πρός 4 % ἐτησίως, δέν συνιστᾶ τό στατιστικό ἰσοδύναμο τῶν δικαιωμάτων συντάξεως ἀρχαιότητος πού ἔχει ἀποκτήσει ὁ ἐν λόγω ἐργαζόμενος, κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 11, παράγραφος 2 τοῦ παραρτήματος VIII τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων. Τό ποσόν αὐτό δύναται νά συνιστᾶ

τήν κατ' ἀποκοπή ἐξαγορά πού προβλέπεται ἀπό τήν ἀναφερθεῖσα διάταξη τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων.

Due Χλωρός Grévisse

Ἐδημοσιεύθη σέ δημοσία συνεδρίαση στό Λουξεμβοῦργο τήν 18η Μαρτίου 1982.

Κατ' ἐντολήν
τοῦ γραμματέως

H. A. Rühl

Κύριος ὑπάλληλος διοικήσεως

Ὁ πρόεδρος τοῦ δευτέρου τμήματος

O. Due

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΩΣ FRANCESCO CAPOTORTI ΠΟΥ ΑΝΕΠΤΥΧΘΗΣΑΝ ΣΤΙΣ 18 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1982 [1]

Κύριε πρόεδρε,
κύριοι δικαστές,

1. Στήν προκειμένη προδικαστική ὑπόθεση, καλεῖσθε νά ἐπιλύσετε ἕνα πρόβλημα ἑρμηνείας τοῦ ἄρθρου 11, παράγραφος 2 τοῦ παραρτήματος VIII τοῦ κανονισμοῦ ὑπηρεσιακῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων, δηλαδή τῶν κανόνων, πού προσφάτως εἴχατε τήν εὐκαιρία νά ἐξετάσετε στήν ὑπόθεση 137/80, (Ἐπιτροπή κατά Βασιλείου τοῦ Βελγίου), ἐπί τῆς ὁποίας ἐξεδόθη ἡ ἀπόφαση τῆς 20ῆς Ὀκτωβρίου 1981. Ὁ ἐν λόγω κανόνας παρέχει στόν ὑπάλληλο, ὁ ὁποῖος εἰσέρχεται στήν ὑπηρεσία τῶν Κοινοτήτων, ἀφοῦ εἶχε ἐργασθεῖ ἀλλοῦ, τό δικαίωμα νά ζητήσει τήν καταβολή στίς Κοινότητες:

«— εἴτε τοῦ στατιστικοῦ ἰσοδύναμου τῶν δικαιωμάτων ἐπί τῆς συντάξεως ἀρχαιότητος πού εἶχε ἀποκτήσει στή διοίκηση, τόν ἐθνικό ἤ διεθνῆ ὀργανισμό ἤ τήν ἐπιχείρηση, ὅπου ὑπαγόταν,

— εἴτε τό κατ' ἀποκοπή ποσό τῆς ἐξαγορᾶς πού τοῦ ὀφείλεται ἀπό τό ταμεῖο συντάξεως αὐτῆς τῆς διοικήσεως, τοῦ ὀργανισμοῦ ἤ τῆς ἐπιχειρήσεως κατά τόν χρόνο τῆς ἀποχωρήσεώς του».

Στό πλαίσιο προσφυγῆς πού ἤσκησε τό Caisse de pension des employés privés (Ταμεῖο Συντάξεων Ἰδιωτικῶν Ὑπαλλήλων) κατά τοῦ Léon Bodson, τό Cour de cassation (Ἀκυρωτικό) τοῦ Λουξεμβούργου σᾶς ὑπέβαλε τό ἀκόλουθο ἐρώτημα:

1 — Μετάφραση ἀπό τά ἰταλικά.